

Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas

2015/2007(INI)

27.1.2016

NUOMONĖ

Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto

pateikta Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetui

dėl lyčių lygybės ir galių moterims suteikimo skaitmeniniame amžiuje
(2015/2007(INI))

Nuomonės referentė: Jutta Steinruck

PA_NonLeg

PASIŪLYMAI

Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas ragina atsakingą Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

- atsižvelgdamas į Komisijos 2013 m. Europos moterų geriausios patirties IRT srityje kodeksą,
 - atsižvelgdamas į savo 2012 m. išsamią analizę „Moterys IRT srityje“,
 - atsižvelgdamas į savo 2015 m. išsamią analizę „Moterų internete įgalinimas“,
- A. kadangi tik 20 proc. iš 2,7 mln. IRT sektoriaus darbuotojų yra moterys; kadangi IRT sektoriuje visais lygmenimis joms yra per menkai atstovaujama, ypač su sprendimų priėmimu susijusiose pareigose;
- B. kadangi, remiantis Komisijos skaičiavimais, suteikiant moterims daugiau galimybių patekti į skaitmeninę darbo vietų rinką ES teritorijoje BVP per metus gali padidėti 9 mlrd. EUR;
- C. kadangi, remiantis tyrimu „Moterų aktyvumas IRT sektoriuje“, Europos IRT sektoriuje trūksta 900 000 darbuotojų; kadangi IRT sektorius sparčiai auga ir kasmet jame sukuriama apie 120 000 naujų darbo vietų;
- D. kadangi sudėtinga lyčių stereotipų sąveika, kuri pradeda formuotis ankstyvuju gyvenimo ir švietimo etapu ir tęsiasi profesinės karjeros laikotarpiu, be kitų veiksnių, lemia tai, jog nedidelis skaičius moterų ir mergaičių dalyvauja su IRT susijusio švietimo programose, o vėliau – darbo rinkoje;
- E. kadangi veiksnių, kurie turi įtakos menkam moterų ir mergaičių dalyvavimui su IRT susijusio švietimo programose ir darbo rinkoje, yra daug ir valstybėse narėse jie yra skirtingi priklausomai nuo to, kaip pažangiai sprendžiami tokie klausimai kaip lyčių stereotipai ir apskritai segregacija, taip pat palyginti nepakankamas pavyzdinių moterų skaičius IRT sektoriuje ir ribotas šiame sektoriuje, ypač lyderių pareigose, dirbančių moterų pastebimumas;
- F. kadangi IRT sektoriui būdinga ir vertikalioji, ir horizontalioji segregacija, kuri yra net didesnė nei daugelyje kitų sektorių, taip pat kadangi moterų išsilavinimas ir jų užimama padėtis IRT sektoriuje skiriasi; kadangi dauguma (54 proc.) IRT sektoriuje dirbančių moterų užima mažai apmokamas ir žemos kvalifikacijos pozicijas ir tik maža jų dalis (8 proc.) užima aukštos kvalifikacijos programinės įrangos inžinierių pozicijas; kadangi moterims šiame sektoriuje taip pat yra per menkai atstovaujama priimant sprendimus ir tik 19,2 proc. IRT sektoriaus darbuotojų vadovai yra moterys, palyginti su 45,2 proc. kitų sektorių darbuotojų, kurių vadovai yra moterys;
- G. kadangi įrodyta, kad lankstumas darbe gali padėti moterims įsitvirtinti darbo rinkoje;
1. ragina Komisiją, valstybes nares ir socialinius partnerius skatinti lyčių lygybę visų pirma skaitmeninėje ekonomikoje, atstovaujamuosiuose organuose ir mokymo institucijose, skatinti lyčių lygybę sprendimų priėmimo procese ir atidžiai stebėti pokyčius ir

tendencijas; ragina valstybes nares imtis tolesnių priemonių, kad būtų daroma reikalinga pažanga, ir keistis geriausia patirtimi valstybių narių viduje ir su kitomis valstybėmis narėmis; ragina Komisiją atnaujinti dabartinius duomenis apie IRT sektoriaus darbuotojas ir įvertinti ekonominį didesnio moterų skaičiaus šiame sektoriuje poveikį;

2. tvirtai remia pastangas didinti moterų vadovių ES dalį; pažymi, kad teisėkūros iniciatyvos gerinti lyčių pusiausvyrą turėtų būti svarstomos tada, jei lytis darbo vietoje diskriminuojama struktūriniu požiūriu ir kliudoma pasinaudoti savirealizacijos galimybėmis; pabrėžia, kad bendrovėms sekasi geriau, jei jų personalas lyčių požiūriu yra įvairus; pabrėžia, kad nustatant bet kokią kvotos prievolę turi būti atsižvelgta į skirtingą bendrovių dydį ir skirtingą padėtį valstybėse narėse;
3. ragina valstybes nares spręsti lyčių nelygybės IRT sektoriuje klausimą atkreipiant dėmesį į įvairovės verslo planą ir užtikrinant daugiau ir didesnių paskatų ir įmonėms, ir moterims, pvz., sektino pavyzdžio ir karjeros kelio, kad moterų matomumas būtų didesnis; palankiai vertina Komisijos įgyvendinamas iniciatyvas siekiant skatinti kurti tinklų struktūras ir kuravimo programas, kuriomis skatinama kurti įtraukią skaitmeninę erdvę; primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares liautis blokavus direktyvą dėl moterų valdybose ir stengtis susitarti, kad būtų pagerinta į vertybinių popierių biržos prekybos sąrašus įtrauktų įmonių direktorių konsultantų lyčių pusiausvyrą, ir išplėsti jos taikymo sritį, kad ji apimtų visus direktorius; ragina valstybes nares taikyti priemones, skirtas moterų karjerai visais vadovavimo įmonėms lygmenimis skatinti imantis teigiamų veiksmų;
4. ragina, įgyvendinant bet kokias priemones šioje srityje, stengtis, kad administracinė našta įmonėms būtų kuo mažesnė; atkreipia dėmesį į tai, kad dėl neproporcingai didelės biurokratinės naštos gali kilti pavojus, jog sumažės įmonių pritarimas ir bus prarastos arba perkeltos darbo vietos; palankiai vertina tvarius ir partnerystės principu paremtus socialinių partnerių kompromisus daugelyje valstybių narių, kuriose įprastas aktyvus darbuotojų dalyvavimas; mano, kad darbuotojų dalyvavimas yra geriausios patirties modelis ES šalių nacionalinei ekonomikai;
5. pažymi, kad skaitmeninimas turi didelį poveikį darbo rinkai, nes skaitmeninant keičiamas darbo vietų dinamiškumas ir kuriamos naujos darbo vietos bei sudaromos lankstesnės darbo sąlygos, pvz., nuotolinio darbo, kuris galėtų būti geresnio vyrų ir moterų profesinių ir buitinių pareigų derinimo priemone;
6. ragina valstybes nares pritaikyti savo švietimo sistemas, siekiant skatinti mokytį vadinamųjų MTIM (mokslo, technologijų, inžinerijos ir matematikos) dalykų ir domėtis jais, ypač studentes; pabrėžia būtinybę nustatyti, kad moterims IRT srityje būtų suteikiamas profesorių vardas, kad mergaitės ir moterys šioje srityje turėtų sektiną pavyzdį;
7. ragina valstybes nares kurti geresnes sąlygas įdarbinti moteris; atsižvelgdamas į tai pabrėžia Barselonos tikslus ir įperkamu vaikų priežiūros paslaugų, kuriomis galėtų naudotis dirbančios moterys, kokybės svarbą; pabrėžia, kad lygioms vyrų ir moterų galimybėms lygybės politikoje skiriama daugiausia dėmesio;
8. ragina valstybes nares taikyti mokesčių ir lengvatų sistemas, kuriomis antrieji šeimoje uždirbantys asmenys nebūtų neskatinami dirbti arba daugiau dirbti, kadangi moterys dažniausiai yra antrieji šeimoje uždirbantys asmenys ir jų daug dirba IRT sektoriuje;

9. ragina Komisiją tais atvejais, kuomet moterų skaitmeniniam raštingumui ugdyti skiriamos ES lėšos, numatyti nuolatinę, tęstinę ir atidžią stebėseną, siekiant užkirsti kelią bet kokiam piktnaudžiavimui ir užtikrinti veiksmingą tokių lėšų panaudojimą;
10. prašo visų susijusių suinteresuotųjų subjektų, įskaitant socialinius partnerius, reguliariai keistis geriausios praktikos pavyzdžiais, siekiant aptarti, kaip lyčių aspektas įgyvendinamas skaitmeninėje darbotvarkėje; ragina Komisiją socialinį aspektą, įskaitant lyčių lygybę, integruoti ir į skaitmeninę darbotvarkę, ir į bendrosios skaitmeninės rinkos strategiją; ragina Komisiją kelti šį klausimą įgyvendinant savo 2016 m. darbo programos iniciatyvą „Nauja pradžia dirbantiems tėvams“;
11. palankiai vertina Europos moterų geriausios patirties IRT srityje kodeksą ir ragina plačiai ir veiksmingiau jį įgyvendinti; palankiai vertina tai, kad Europos mastu sukurta Didžioji koalicija užimtumui skaitmeniniame sektoriuje skatinti, ir ragina susijusias bendroves daugiausia dėmesio skirti moterų įdarbinimui ir vienodoms karjeros galimybėms; pabrėžia, kad šios iniciatyvos svarbios mažinant specialistų trūkumą daugelyje valstybių narių;
12. ragina Komisiją ir valstybes nares iširti naujas užimtumo formas skaitmeniniame amžiuje, ypač moterų, ir imtis priemonių pažeidžiamiausių grupių atžvilgiu; ragina Komisiją ir valstybes nares rasti būdus, kaip užtikrinti pagrindines darbuotojų teises ir darbuotojų socialinę apsaugą, siekiant kovoti su mažų garantijų darbo sąlygomis; pabrėžia, kad reikia nustatyti naujas socialinės apsaugos formas, kurios atitiktų naujas darbo formas, tai, kad dėl naujų darbo formų moterys jau susidūrė su socialinės apsaugos spragomis ir kad į šią patirtį reikia atsižvelgti ieškant tinkamų sprendimų;
13. pripažįsta skaitmeninimo potencialą verslumo atžvilgiu ir pabrėžia, kaip svarbu numatyti būtinas finansavimo struktūras, skirtas su IRT susijusioms įmonėms ir skaitmeninėms pradedančiosioms įmonėms, visų pirma gerinant verslininkų galimybes gauti finansavimą;
14. nurodo, kad IRT sektoriuje dirbančių vyrų ir moterų darbo užmokestis bei karjeros raida iki šiol skiriasi; pabrėžia, kad vienodo užmokesčio už vienodą darbą principui, pagal kurį užtikrinamas pagrįstas ir teisingas darbo užmokestis, gresia pavojus, nes tai yra vienas pagrindinių socialinio teisingumo darbo rinkoje ramsčių ir visų pirma turi būti apsaugotas; primena, kad nevienoda padėtis neturi susiklostyti skaitmeninėje ekonomikoje vienodo vyrų ir moterų užmokesčio ir vienodos jų karjeros raidos atžvilgiu; pabrėžia, kad didesnis moterų užimtumas ir susijusios investicijos į socialinės įtraukties politiką padės ateityje sumažinti šį vyrų ir moterų užmokesčio skirtumą; pabrėžia, kad kolektyvinės derybos yra svarbios ir skaitmeninės rinkos ekonomikoje, kad vykstant skaitmeninimui būtų užtikrinta darbo kokybė ir saugumas.
15. pažymi, kad nepaisant pokyčių visuomenėje, struktūros vis nepakankamai pritaikytos ir moterims nesuteikiamos galimybės visapusiškai pasinaudoti šių pokyčių teikiama nauda;
16. nurodo, kad dėl skaitmeninimo darbo rinkoje keičiasi darbo pobūdis ir darbdavio ir darbuotojo darbo santykiai, taip pat darbo organizavimo galimybės ir lankstumas; pabrėžia, kad atsiradus šioms naujoms galimybėms reikia permąstyti ir iš naujo nustatyti tam tikras sąlygas, pvz., vietas ir darbo laiko ribų; pabrėžia, kad darbuotojų darbo teisės, užtikrinamos valstybių narių darbo teisės aktuose, turėtų būti saugomos neatsižvelgiant į

naujas dėl skaitmeninimo atsiradusias darbo formas ir jo organizavimo formas;

17. palankiai vertina daugelį galimybių ir didelį lankstumą, kuris šiame skaitmeniniame amžiuje siūlomas darbuotojams ir savarankiškai dirbantiems asmenims, įskaitant galimybes užtikrinti geresnę darbo ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą, visų pirma dėl mažų vaikų turinčių tėvų ir neįgaliųjų padėties darbo rinkoje; ragina Komisiją ir valstybes nares reaguoti į lankstaus darbo ir darbo saugumo padėtį, vyraujančią IRT sektoriuje, tačiau taip pat pabrėžia, jog yra naujų problemų, susijusių su šiais pokyčiais, ir ragina valstybes nares užtikrinti, kad būtų taikomos tinkamos socialinės apsaugos nuostatos; palaiko darbuotojų teisę padaryti pertrauką pasibaigus sutartoms darbo valandoms;
18. atkreipia dėmesį į tai, kad skaitmeninimu pagrįstos tendencijos taikyti lankstesnę darbo praktiką gali paskatinti mažų garantijų darbą; pabrėžia, kad dėl su darbu susijusių psichikos sveikatos problemų, pvz., pervargimo, kuris atsiranda dėl nuolatinio pasiekiamumo, kyla rimtas pavojus; todėl pritaria tam, kad būtų visapusiškai laikomasi nustatyto darbuotojų poilsio laiko ir pabrėžia, kad siekiant išlaikyti atskirų valstybių narių darbo teisės aktuose nustatytas darbo laiko ribas reikia laikytis darbo laiko tvarkos, nustatytos lanksčių darbo valandų darbo sutartyse;
19. pažymi, kad naujų įgūdžių, ypač IRT srityje, paklausos klausimas turi būti sprendžiamas rengiant mokymus, taip pat skatinant tolesnį mokymąsi, aktyvias darbo rinkos priemones ir mokymąsi visą gyvenimą, siekiant stiprinti skaitmeninį raštingumą ir spręsti klausimą dėl dabartinės lyčių nelygybės bei taip užtikrinti didesnę aukštos kvalifikacijos kandidatų pasirinkimą; pabrėžia, kaip svarbu tobulinti skaitmeninius gebėjimus ir raštingumą siekiant sudaryti sąlygas IRT įmonėse dirbti moterims, kurios dėl įvairių priežasčių neturi šių konkrečių įgūdžių; pažymi, kad jeigu šiuo atžvilgiu nebus imtasi veiksmų, moterys ir toliau neturės palankių sąlygų šiame sektoriuje; primena, kad Europos socialinis fondas gali dalyvauti finansuojant tokį mokymą;
20. pabrėžia, kad reikia intensyviau taikyti e. mokymosi metodus, kad riboto judumo moterys galėtų įgyti kvalifikaciją ir įgūdžius;
21. pabrėžia, kaip svarbu ankstyvame amžiuje ugdyti IRT įgūdžius, ir ragina valstybes nares užtikrinti, kad mergaitės, siekdamos išsilavinimo, būtų skatinamos mokytis IRT dalykų; rekomenduoja, tais atvejais, kai būtinas skaitmeninis raštingumas, sudaryti galimybes susieti jį su tradiciniu mokymu; pabrėžia, kad kai kurios valstybės narės (Vokietija, Ispanija, Švedija) inicijavo politiką, kuria renkantis profesijas IRT srityje Europoje skatinama užtikrinti teigiamą lyčių pusiausvyrą, ir kad šia politika visų pirma siekiama skatinti mergaites ir moteris nuo mažens rinktis su IRT susijusias studijas ir karjeros galimybes; pabrėžia prieinamo IRT mokymosi svarbą ir ragina valstybes nares skatinti moteris iš įvairios ekonominės aplinkos tobulinti savo IRT įgūdžius dalyvaujant visiškai finansuojamose pameistrystės programose ir stažuotėse;
22. mano, kad dėl nepakankamo mokymosi visą gyvenimą vyresnių nei 55 metų amžiaus moterų skaitmeniniai įgūdžiai paprastai yra labiau nuvertėję ir kad dėl skaitmeninimo vyresnio amžiaus darbo ieškantys asmenys, turintys nepakankamai skaitmeninių įgūdžių, susiduria su rimtomis kliūtimis; ragina Komisiją ir valstybes nares remti mokymąsi visą gyvenimą, mokymą ir programas, kuriomis padedama pasirengti geriau prisitaikyti arba galimai pakeisti karjerą atsižvelgiant į didėjančią skaitmeninių įgūdžių paklausą daugelyje skirtingų sektorių, ypatingą dėmesį skiriant vyresnėms nei 55 metų amžiaus moterims

siekiant jas apsaugoti nuo išstūmimo iš darbo rinkos;

23. ragina Komisiją ir valstybes nares imtis atitinkamų priemonių, siekiant į skaitmeninį sektorių pritraukti daug daugiau moterų; pabrėžia, kaip svarbu moterims suteikti galių ir visapusiškai išnaudoti jų potencialą ir gabumus siekiant užpildyti laisvas darbo vietas ir integruoti moteris į IRT sektorių siekiant skatinti ekonomiką Europos Sąjungoje ir didinti moterų užimtumo galimybes; pabrėžia, kad į švietimo programas visais lygmenimis svarbu integruoti kodavimo sistemą, naujas žiniasklaidos priemones ir technologijas, ir atkreipia dėmesį į tai, kad ugdant skaitmeninius gebėjimus galima sumažinti kliūtis patekti į darbo rinką; pabrėžia, kad siekiant panaikinti lyčių nelygybę šioje srityje būtina nuolat palaikyti dialogą su socialiniais partneriais.

GALUTINIO BALSAVIMO NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	25.1.2016
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 35 -: 8 0: 0
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Laura Agea, Guillaume Balas, Enrique Calvet Chambon, David Casa, Ole Christensen, Jane Collins, Lampros Fountoulis, Arne Gericke, Thomas Händel, Marian Harkin, Rina Ronja Kari, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Kostadinka Kuneva, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Thomas Mann, Dominique Martin, Anthea McIntyre, Joëlle Mélin, Elisabeth Morin-Chartier, Emilian Pavel, Georgi Pirinski, Terry Reintke, Sofia Ribeiro, Claude Rolin, Sven Schulze, Jutta Steinruck, Romana Tomc, Renate Weber, Tatjana Ždanoka, Jana Žitňanská
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Maria Arena, Amjad Bashir, Lynn Boylan, Miapetra Kumpula-Natri, Paloma López Bermejo, Edouard Martin, Evelyn Regner, Michaela Šojdrová
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (200 straipsnio 2 dalis)	Eleonora Evi, Czesław Hoc, Anneli Jäätteenmäki